terorum autem graduum distributioni trium veracium testimonium, cum Episcopi scilicet approbatione, sufficere potest.

II. *Item* IN HISPALENSI CONCILIO II. *c.* 6. legitur. [an. 619. *in Hispania.*]

De eodem.

2. *Parr.* b xv. *q.* 7. *c. sexta, &* c. *Episcopu.*

EPiscopus [b] Sacerdotibus, ac Ministris solus honorem dare potest, solus auferre non potest.

NON EPISCOPI ORDINARE PRESBYTEROS, NEC CHOREPISCOPI POSSUNT.

DISTINCTIO LXVIII.

GRATIAN. 1. *Pars.*

QUÆRITUR de illis, qui ordinantur ab his, quos non constat fuisse Episcopos, an sint iterùm consecrandi, an non. Quòd verò consecrandi non sint, probatur autoritate

I. GREGORII I. qui scribens Joanni Ravennati Episcopo, *lib.* 2. *Epist.* 32. ait. [an. 592. *Romæ in Galliam.*]

Semel consecratus, iterùm consecrari non debet.

a IV. *Sent. dist.* 25. *B.* Polyc. *l.* 2. *tit.* 36. Ansel. *l.* 7. *c.* 104. Pann. *l.* 3. *c* 76. Ivo. *p. 6. c.* 82. GRATIAN.

SIcut semel [a] baptizatus iterùm baptizari non debet; ita qui consecratus est semel, in eodem iterùm ordine non debet consecrari. Sed si quis forsitan cum levi culpa ad Sacerdotium venit, pro culpa pœnitentia indici debet, & tamen ordo servari.

CONTRA scribens testatur

II. GREGORIUS III. ad Bonifacium Episcopum, *Epist.* 2. [an. 739. *Romæ in Germaniam.*]

De Presbyteris, qui ordinantur ab eis, quos constat Episcopos non fuisse.

b Ansel. *l.* 7. *c.* 110. Ivo, *p.* 6. *c.* 117. c à quibus fuerint ordinati. *orig.*

PResbyteri [b], quos ibidem reperisti, si incogniti fuerint illi, qui ordinant [c], & dubium est eos Episcopos fuisse, an non, qui eos ordinaverunt; si bonæ actionis, & Catholici viri sunt, ipsi Presbyteri, & in ministerio Christi, omnique Lege sancta edocti, ab Episcopo suo benedictionem Presbyteratûs suscipiant, & consecrentur: & sic ministerio sacro fungantur.

GRATIAN.

QUOD ergo consecratus, in eodem ordine iterùm consecrari prohibetur, de eo intelligendum est, qui consecratus est ab illo, quem certum erat consecrandi jus habere. Qui autem ab illo consecratur, quem non constat jus consecrandi habuisse, iterùm consecrandus est: quia si ille consecrandi jus non habuit, iste ex olei effusione nil Consecrationis accepit. Et quia in ipso ordine consecratus non erat, nunc quasi primùm ad Consecrationem veniens ab Episcopo Sacerdotalem Benedictionem, & Consecrationem consequitur. Si autem jus consecrandi habuit, in prima unctione consecutus est Consecrationem: in secunda verò non reiteratur Consecratio, sed sola unctio: sicut, de quo dubium est, an sit baptizatus, vel non, debet baptizari; qui si priùs baptizatus non fuerat, consequitur gratiam Baptismi: si autem baptizatus erat, nihil accipit in secunda unctione [d]: nec pertinet hoc ad reiterationem Baptismi, sed ad cautelam salutis. Hoc & de Ecclesiis consecrandis similiter observandum est. Unde legitur

d lotione.

III. IN NICÆNO CONCILIO. [fortè an. 325. *in Bithynia.*]

Non debet iterùm consecrari Ecclesia semel consecrata.

e *De consecr. dist.* 1. *c. Ecclesiis.*

ECclesiis [e] semel consecratis Deo non iterùm debet Consecratio adhiberi, nisi aut ab igne exustæ, aut sanguinis effusione, aut cujuscumque semine fuerint pollutæ: quia sicut infans à qualicumque Sacerdote in nomine Patris, & Filii, & Spiritûs Sancti, semel baptizatus, non debet iterùm baptizari; ita nec locus Deo dicatus, est iterùm consecrandus, nisi propter eas causas, quas superiùs nominavimus: si tamen fidem sanctæ Trinitatis tenuerunt, qui eum consecraverunt.

GRATIAN. 2. *Pars.*

INTER Episcopos, & Chorepiscopos autem hæc est differentia, quòd Episcopi non nisi in civitatibus, Chorepiscopi etiam in vicis ordinari possunt: Episcopi [1] Formatas tribuunt; Chorepiscopi non nisi Commendatitias, & Pacificas dare valent. Episcopi jus consecrandi habent; Chorepiscopi tantùm minores Ordines tribuunt; Leviticam autem, & Sacerdotalem benedictionem non valent præstare. De his ita scribit

¶ PITH. [1] *Episcopi.*] V. Balsamon. *p.* 181. & 323. malè Gratianus, *ex can.* 8. Conc. Antioch. qui Presbyteros non Cardinales, id est rurales, à Chorepiscopis distinguit, non Episcopos à Chorepiscopis.

IV. LEO I. ad Episcopos Germaniæ, & Galliæ, *Epist.* 86. al. 88. [fortè Leo III. c. an. 798. *Romæ in Germaniam & Galliam.*]

In quibus Chorepiscopi ab Episcopis differant.

f Ivo, *p.* 6. *c.* 72. Ansel. *l.* 7. *c.* 122. Polyc. *l.* 4. *tit.* 26.

QUamvis [f] Chorepiscopis, & Presbyteris [2] plurima cum Episcopis ministeriorum communis sit dispensatio; quædam tamen autoritate veteris Legis, quædam novellis, & Ecclesiasticis regulis sibi prohibita noverint: sicut est Presbyterorum & Diaconorum, aut Virginum Consecratio; sicut constitutio altaris, ac benedictio, vel unctio. Siquidem nec erigere eis altaria, nec Ecclesias, vel altaria consecrare licet, nec per impositionem manuum, Fidelibus baptizatis [g], vel conversis Hæreticis [h] Paracletum Spiritum Sanctum tradere, nec Chrisma conficere, nec Chrismate Baptizatorum frontes signare, nec publicè quidem in Missa quemquam Pœnitentem reconciliare, nec Formatas cuilibet Epistolas mittere. Hæc enim omnia illicita sunt Chorepiscopis, qui ad exemplum, & formam LXXII. [i] Discipulorum esse noscuntur, vel Presbyteris, qui eamdem gestant figuram: quoniam quamquam consecrationem habeant, Pontificatûs tamen apicem non habent.

g baptizandis. *orig. & Ivo.* h ex hæresi. *orig.* i *al.* lxx.

¶ PITH. [2] *Presbyteris.*] Legendum, *Archipresbyteris*: sic enim & Chorepiscopi dicebantur, ex Synodo Neocæsar. & ex Adone Vienn. *art.* 6. & Sigeberto *in Chron.*

HI verò propter insolentiam suam, quâ officia Episcoporum sibi usurpabant, ab Ecclesia hodie prohibiti sunt. Unde ait

« GRATIAN. « 3. *Pars.* «

V. DAMASUS PAPA ad Episcopos Africæ, *Epist.* 4. [an. 400. *Romæ in Africam.*]

Ordo Chorepiscoporum à sacra Sede reprobatur.

k Polyc. *ibid.* Ansel. *l.* 7. *c.* 123.

CHorepiscopi [k] tam ab hac sacra Sede, quàm à totius Orbis fuerunt Episcopis prohibiti. Nimis ergo eorum institutio improba, nimis est prava; quia ut hi de summo Sacerdotis ministerio aliquid præsumant, omni autoritate caret. *& infrà.* §. 1. Nam non amplius, quàm duos ordines inter Discipulos Domini esse cognovimus, id est, duodecim Apostolorum, & septuaginta [l] Discipulorum. Unde iste tertius processerit, funditùs ignoramus. Et quod ratione caret, extirpari necesse est. §. 2. Quòd autem [m] Episcopi non sint, qui minùs, quàm à tribus sunt ordinati Episcopis, omnibus patet: quoniam, ut benè nostis, prohibitum à sanctis est Patribus, ut qui ab uno, vel à duobus sunt ordinati Episcopis, nec nominentur Episcopi. Si nomen non habent, qualiter officium habebunt?

l *al.* lxxii.

m *al.* enim.

VI. *Item* URBANUS II. [c. an. 1090. *Roma.*]

Apostolorum in Ecclesia locum Episcopi teneant.

a *In Psal.* 44.

QUorum vices in Ecclesia habeant Episcopi, & quis eis hanc Dignitatem dare debeat, Sanctus Augustinus ostendit [a], inquiens: [Pro patribus tuis nati sunt tibi filii.] Quid est, pro patribus tuis nati sunt tibi filii? Patres missi sunt Apostoli: pro Apostolis filii nati sunt tibi: constituti sunt Episcopi. Hodie enim Episcopi, qui sunt per totum mundum, unde nati sunt? Ipsa Ecclesia Patres illos appellat, ipsa illos genuit, & ipsa illos constituit in sedibus Patrum. Non ergo te putes defertam, quia non vides Petrum, quia non vides Paulum, quia non vides illos, per quos nata es: de prole tua tibi crevit paternitas. Pro patribus tuis nati sunt tibi filii, constitues eos Principes super omnem terram. *& infrà.* [Filios genuit Ecclesia, constituit eos pro Patribus suis Principes super omnem terram.]

ORDINES INFERIORES A QUIBUS CONFERANTUR.

DISTINCTIO LXIX.

« GRATIAN. « 1. *Pars.* «

TOnsura verò Clerici de manu Abbatis suscipi potest, si eidem Abbati manûs impositio ab Episcopo facta noscatur. Unde legitur

I. IN VII. SYNODO, *c.* 14. [an. 787. *in Bithynia.*]

Abbates, quibus ab Episcopo manus imponitur, aliquos tonsurare possunt.

a Ivo, *p.* 5. *c.* 376.

QUoniam [a] videmus sine manûs impositione à parvula ætate tonsuram Cleri quosdam accipientes, nondumque ab Episcopo manûs impositione percepta super ambonem irregulariter in collecta legentes: præcipimus amodò id minimè fieri. Idipsum quoque observandum est etiam inter Monachos. §. 1. Lectoris autem manûs impositione [b] licentia est Abbati solummodò in proprio Monasterio faciendi; si dumtaxat eidem Abbati manûs impositio facta noscatur ab Episcopo, [secundùm [c] morem præficiendorum Abbatum,] dum constet illum esse Presbyterum. §. 2. Simili etiam modo secundùm antiquam consuetudinem Chorepiscopos præceptione oportet Episcopi promovere Lectores.

b *al.* impositionem.

c Hæc non sunt in Græco Canone.

II. *Item* EX CONCILIO LAODICENSI, *c.* 26. [an. 320. *in Phrygia Pacatiana.*]

Non exorcizent, qui ab Episcopo provecti non sunt.

NOn oportet exorcizare eos, qui necdum ab Episcopis sunt promoti [d 1], neque in Ecclesiis, neque in domibus [2]. ¶ PITH. [1] *Promoti.*] V. C. *provecti*, ut in marg. [2] *In domibus.*] V. C. *intra domos.*

d *al.* provecti.

NULLUS SINE TITULO ORDINETUR.

DISTINCTIO LXX.

GRATIAN. 1. *Pars.*

AB Episcopis alterius civitatis Clericus ordinari non poterit, nec etiam à proprio absolutè ordinandus est: absoluta enim Ordinatio Calchedonensi Concilio prohibetur, & vacuam habere manûs impositionem præcipitur: in quo sic statutum est, can. VI.

I. IN CALCHEDONENSI CONCILIO, *can.* 6. [an. 451. *in Bithynia.*]

Nemo ordinandus est absolutè.

a Ansel. *l.* 7. *c.* 105. Polyc. *l.* 2. *tit.* 31. Burch. *l.* 2. *c.* 6. Ivo, *p.* 6. *c.* 26. Pann. *l.* 3. *c.* 27.

NEminem [a] absolutè ordinari Presbyterum, vel Diaconum, vel quemlibet in Ecclesiastica Ordinatione constitutum, nisi manifestè α in Ecclesia civitatis, sive possessionis, aut in Martyrio, aut in Monasterio, qui ordinatur, mereatur Ordinationis publicatæ vocabulum. Eos autem, qui absolutè ordinantur, decrevit sancta Synodus vacuam habere manûs impositionem, & nullum tale factum β valere ad injuriam ipsius, qui eum ordinavit.

¶ CORR. ROM. α *Nisi manifestè.*] Græcè legitur: ἐι μὴ ἰδιώτης ἐν ἐκκλησίᾳ πόλεως, ἢ κώμης, ἢ μαρτυρίῳ, ἢ μοναστηρίῳ ὁ χειροτονούμενος ἐπικεκύρωται, hoc est: *nisi propriè in Ecclesia civitatis, vel pagi, aut Martyrio, aut Monasterio, qui ordinatur, pronuntietur.* In Ordine autem Romano fit mentio talis pronuntiationis, Episcopi nomine per Archidiaconum factæ. *De tit. S. Stephani eligimus Petrum ad Lectorem ad eumdem titulum.*

β *Nullum tale factum.*] Græcè: μηδαμῶς δύνασθαι ἐνεργεῖν, id est, *numquam posse operari.*

II. *Item* EX CONCILIO URBANI II. habito Placentiæ. [an. 1095. *in Æmilia.*]

Irrita sit Ordinatio sine titulo facta.

b S. Antonin. *p.* 2. *c.* 1. §. 22.

SAnctorum [b 1] Canonum statutis consona Sanctione decernimus, ut sine titulo facta Ordinatio irrita habeatur, & in qua Ecclesia quilibet titulatus est, in ea perpetuò perseveret.

§. 1. Omninò autem in duabus aliquem titulari non liceat; sed unusquisque in qua titulatus est, in ea tantùm Canonicus habeatur. Licèt enim Episcopi dispositione unus diversis præesse possit Ecclesiis, Canonicus tamen Præbendarius, nisi unius Ecclesiæ, in qua conscriptus est, esse non debet.

§. 2. Si quæ tamen Capellæ sunt, quæ suis reditibus Clericos sustentare non possunt; ea cura ac dispositio Præposito majoris Ecclesiæ, cui Capellæ subditæ esse videntur, immineat; & tam de possessionibus, quàm de Ecclesiasticis Capellarum officiis ipse provideat.

¶ PITH. [1] *Sanctorum.*] Non placuit hoc Caput Innocentio III. *in cap.* 16. *Extr. de Præb.* Paulinus sine titulo ordinatus olim.

GRATIAN.

IN eodem etiam Concilio antiquis novem Præfationibus decima addita est, quæ ita se habet [Æquum, & salutare, & te in ven. vel assumptione Beatæ Mariæ collaudare, bened. & præd. quæ, & unigenitum tuum S. S. obumbr. concep. & virginitatis gloria permanente lumen æternum mundo effudit, Jesum Christum Dominum nostrum.]

EPISCOPUS ALTERIUS CLERICOS SINE EJUS CONSENSU NON ORDINET.

DISTINCTIO LXXI.

GRATIAN. 1. *Pars.*

DE Clericis verò non ordinandis ab Episcopo alterius civitatis, in Sardicensi Concilio, *c.* XVIII. & XIX. statutum est, in quo Januarius Episcopus dixisse legitur

I. IN SARDICENSI CONCILIO, *c.* 18. & 19. [an. 347. *in Thracia.*]

Clerici ab Episcopo alterius civitatis non ordinentur.

ILlud quoque Sanctitas vestra statuat, ut nulli Episcopo liceat alterius [1] civitatis Ecclesiasticum hominem α solicitare, & in sua diœcesi Clericum ordinare. Universi dixerunt, Placet: quia ex his contentionibus solent [2] nasci discordiæ; & ideò prohibet omnium sententia, ne quis hoc facere audeat. §. 1. Osius [a] Episcopus dixit. Et hoc universi constituimus, ut quicumque ex alia parochia voluerit alienum Ministrum sine consensu Episcopi ipsius, & sine voluntate ordinare, non sit rata Ordinatio ejus.

a *C.* 19.

¶ CORR. ROM. α *Hominem.*] In Concilio latino legitur: *Ecclesiasticum ministrum solicitare, & in suis parochiis Clericum*, &c. infrà *ead. c. primatus*, (ubi hujus Canonis sententia videtur referri) legitur, *ut nemo alterius plebis hominem usurpet.* Græcè autem Caput istud, quod in Latino decimum octavum est, non habetur.

¶ PITH. [1] *Alterius.*] V. C. *alterius Episcopi civitatis Ministrum Ecclesiasticum solicitare, & in suis parœciis ordinare.*

[2] *Solent.*] V. C. *solet nasci discordia.*

II. *Item* INNOCENTIUS I. ad Victricium Rotomagensem Episcopum, *Epist.* 2. *c.* 7. [an. 404. *Romæ in Galliam.*]

De eodem.

b Pann. *l.* 3. *c.* 64. c *al.* usurpet.

DE aliena [b 3] Ecclesia ordinare Clericum nullus præsumat [c 4], nisi ejus Episcopus precibus exoratus concedere voluerit.

¶ PITH. [3] *De aliena.*] Vide Centur. *tom.* 4. *cap.* 880. & *tom.* 5. *p.* 829.

[4] *Præsumat.*] V. C. *usurpet*, ut in marg.

III. *Item* EX NICÆNO CONCILIO, *can.* 16. *in fine.* [an. 325. *in Thracia.*]

Qui sine Episcopi consensu ordinatur, irrita sit ejus Ordinatio.

d Burch. *l.* 1. *c.* 109. Ivo, *p.* 5. *c.* 11. *ex aliæ versione.*

SI quis [d] ausus fuerit aliquem, qui ad alterum pertinet, in sua Ecclesia ordinare, cùm non habeat consensum illius Episcopi, à quo recessit Clericus; irrita sit hujusmodi Ordinatio.

IV. *Item* EX CONCILIO CALCHEDONENSI, *c.* 20. [an. 451. *in Bithynia.*]

Clericus unius Ecclesiæ in alia non ordinetur.

e Ansel. *l.* 6. *c.* 125. & *l.* 7. *c.* 109. Ivo, *p.* 6. *c.* 361.

CLericos [e] in suis [1] Ecclesiis constitutos, sicut jam diffinimus, non liceat in alterius civitatis Ecclesiis ordinari: sed quiescant [2] in ea, in qua ab initio ministrare meruerunt: exceptis illis, qui proprias civitates perdiderunt, & ex necessitate ad alias Ecclesias migraverunt. Si verò quicumque Episcopus post definitionem istam ad alium Episcopum pertinentem Clericum susceperit; placuit sanctæ Synodo, & eum, qui susceperit, & eum, qui susceptus est, tamdiu excommunicatos manere, quamdiu ipse Clericus revertatur ad propriam Ecclesiam.

¶ PITH. [1] V. C. *in singulis.*

Quiescant.] V. C. *acquiescant.*

V. *Item* GREGORIUS I. Fortunato Episcopo Neapolitano, *l.* 5. *Epist.* 11. seu *c.* 111. [an. 595. *Romæ in Campaniam.*]

Apostolica permissione unius Ecclesiæ Clericus in altera valeat ordinari.

f Jo. Diac. *l.* 3. *c.* 20. Polyc. *l.* 1. *tit.* 7. Ansel. *l.* 7. *c.* 80.

FRaternitatem [f] tuam à nobis petisse recolimus, ut Gratianum Ecclesiæ Benafranæ Diaconum tuæ concederemus Ecclesiæ cardinandum α. Et quoniam nec Episcopum, cui obsecundare, nec propriam habet Ecclesiam, hoste scilicet prohibente, quo fuum debeat ministerium exhibere; petitionem tuam non prævidimus differendam. Idcircò scriptis tibi præsentibus eum necessariò duximus concedendum, habituro licentiam Diaconum illum, nostra interveniente autoritate, Ecclesiæ tuæ, Deo propitio, constituere Cardinalem.

¶ CORR. ROM. α *Cardinandum.*] Anteà legebatur, *ordinandum.* Emendatum est ex ipsa Epistola. *Cardinare* verò, seu *Cardinalem constituere*, (quod est in fine hujus Capitis) ita videtur B. Gregorius accepisse, ut Canonicam translationem significet. Nam cùm tempore S. Gregorii Canon sextus Concili Calchedonensis accuratè observaretur, ut nullo modo daretur alicui locus in Ecclesia (qui nunc *Titulus* vocatur) nisi simul ad eum locum ordinaretur; cùm aliquis jam ordinatus, necessitate aliqua in aliam Ecclesiam transferebatur, ut in illa in eodem gradu, quo in prima ordinatus erat, deserviret; in secunda dicebatur incardinari; quod ex isto nunc indicato loco patere potest, & *ex lib.* 3. *Epist.* 14. *& alibi.* Quod etiam in Episcopis B. Gregorius faciebat, *lib.* 2. *indict.* 10. *Epistola* 6. *& Epist.* 25. (quod refertur infrà VII. *q.* 1. *c. pastoralis.*) *& indict.* 11. *Epist.* 13. *& sequenti*, quod habetur infrà XXI. *q.* 1. *cap. relatio.* De hac re Joannes Diaconus *lib.* 3. *cap.* 8. & 11. & 16. Gregorium verò Joannes VIII. & facto ipso, & vocabulo in eadem notione accepto, est imitatus; quod ex aliquot manuscriptis ipsius Epistolis constat.

VI. *Item* EX CONCILIO CARTHAGINENSI I. *c.* 5. [an. 348. *in Africa.*]

Sine Literis Episcopi sui in aliqua Ecclesia Clericus non suscipiatur.

g *al.* privatus. h Burch. *l.* 2. *c.* 43. Ivo, *p.* 6. *c.* 144. Ansel. *l.* 6. *c.* 124. i ordinet. *orig.*

PRimatus [g] Episcopus [h] Vegesselitanus [7] dixit. Suggero Sanctitati vestræ, ut statuatis non licere Clericum alienum ab aliquo suscipi sine Literis Episcopi sui, neque apud se retinere; nec Laicum usurpare sibi de plebe aliena, ut eum obtineat [i] sine conscientia ejus Episcopi, de cujus plebe est. Gratus Episcopus dixit. Hæc observantia pacem custodit: Nam & memini in Sanctissimo Concilio Sardicensi statutum, ut nemo alterius plebis hominem usurpet: Sed si fortè erit necessarius, petat à Collega suo, & per consensum habeat.

¶ PITH. [7] *Vegesselitanus.*] 2. V. C. *Vegesebitanus.*

VII. *Item* EX CONCILIO CALCHEDONENSI, *c.* 13. [an. 451. *in Bithynia.*]

Sine Literis Commendatitiis Clericus extra suam Ecclesiam non ministret.

k Burch. *l.* 2. *c.* 139. Ansel. *l.* 7. *c.* 162. Polyc. *l.* 4. *t.* 3.

EXtraneo [k] Clerico, & Lectori [8] extra civitatem suam sine Commendatitiis Literis proprii Episcopi nusquam penitùs liceat administrare.

¶ PITH. [8] *Lectori.*] V. C. *& ignoto Lectori, ignoto.*